

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szilágyi István ügyvéd (...) által képviselt I.rendű felperes neve (....) I. rendű és II. rendű felperes neve (...) II. rendű felpereseknek, az Ivanovits és Kiss Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Ivanovits Andrea ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen szerzői jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 2. napján kelt, 62.P...../2009/21. sorszámú ítélete ellen a felperesek 22. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezései közül a II. rendű felperes kereseti kérelmét elutasító ítéletrészt helybenhagyja, a perköltség és illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatja és a II. rendű felperest kötelezi arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 37.500 (Harminchétezer-ötszáz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, és fizessen meg az államnak, külön felhívásra 24.000 (Huszonnégyezer) forint kereseti és 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az elsőfokú ítéletnek az I. rendű felperes 3 000 000 (Hárommillió) forint jogdíj és járulékai megfizetésére irányuló keresetét érintő rendelkezéseit, az ehhez kapcsolódó perköltségre és az illetékre is kiterjedően hatályon kívül helyezi és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja. A másodfokú perköltséget e keresetrésszel kapcsolatban az I. rendű felperes tekintetében 62.500 (Hatvankettőezer-ötszáz) forintban, az alperesét pedig 12.500 (Tizenkettőezer-ötszáz) forintban, az I. rendű felperes által le nem rótt fellebbezési illeték összegét 180.000 (Száznyolcvanezer) forintban állapítja meg.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes, mint hangfelvétel előállító névfeltüntetéshez való jogát azzal, hogy az 1995., 1996. és 1998. években az alperes által megjelentetett távoktatási angol nyelvtanfolyami könyvkiadványokhoz mellékelte hanghordozókon elmulasztotta feltüntetni az I. rendű felperes nevét. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen

fizessenek meg az alperes részére 234.375 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 225.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Tényállásában megállapította, hogy az I. rendű felperes 6. napján került bejegyzésre a cégjegyzékbe, melynek tagja és önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője a II. rendű felperes. A II. rendű felperes és felesége S. B. közösen hoztak létre távoktatási angol nyelvtanfolyami tananyagot, amely egy öt kötetes könyvből és 5 db angol nyelvű hangkazettából áll. A könyvet és a hangkazettákat először az I. rendű felperes adta ki, a könyv szerzőiként a II. rendű felperes és S. B. kerültek feltüntetésre, kiadóként pedig az I. rendű felperes.

Az I. rendű felperes és az alperes között 1995. december 20. napján együttműködési megállapodás jött létre, mely szerint az I. rendű felperes, mint szerző az alperessel, mint oktatóval kötött külön szerződés alapján konzultációkat tart a G. Főiskola rendes hallgatóinak, valamint rendelkezésre bocsátja távoktatási anyagát, amely öt kötet könyvanyagból és 5 db master hangkazettából áll. A szerződés 3. pontja szerint az alperes a rendelkezésre bocsátott anyag felhasználásával kizárólag a G. Főiskola rendes hallgatói számára nyelvoktatást végezhet, míg az 5. pont rendelkezése szerint az alperes jogosult a szerződés ideje alatt legfeljebb 10.000 példányban a könyvanyag nyomtatására és az ahhoz tartozó kazetták sokszorosítására. A 6. pont értelmében az alperes köteles a szerzőt ebbeli minőségének megjelölése mellett a könyvben szokásos módon feltüntetni. A szerződést a felek két naptári évre, 1996. január 1-jétől 1997. december 31-ig terjedő időszakra kötötték, melyben rögzítésre került, hogy együttműködésük további formáját és annak bővítését külön megállapodásban rendezik.

Az I. rendű felperes és az alperes 1998. június 11. napján jegyzőkönyvet vettek fel a korábbi együttműködési megállapodás módosításáról. E jegyzőkönyvben abban állapodtak meg, hogy az alperes mint oktató jogosult az I. rendű felperes mint szerző által a korábbi megállapodásban foglalt távoktatási anyagot az alapszerződésben írt mennyiségen felül további 10.000 példányban, időkorlátozás nélkül kinyomtatni, illetve a kazettát sokszorosítani és az alapszerződésben írtak szerint felhasználni. Ennek ellenértékeként 3.000.000 forint megfizetését vállalta az alperes.

Az I. rendű felperes 1995. december 19-én 2.000.000 forint összegű, míg 1998. június 17-én 3.000.000 forint összegű számlát állított ki az alperes irányába „távoktatási angolnyelvtanfolyam díja” megjelöléssel az 1996-2000. évekre, mely számlákat az alperes megfizetett. Az I. rendű felperes 2007. április 25. napján 3.000.000 forint összegű számlát bocsátott ki az alperessel szemben „az 1998. június 11-ei felhasználási szerződés alapján” megjelöléssel, melyet az alperes visszaküldött az I. rendű felperesnek.

Az I. rendű felperes elsődleges kereseti kérelmében felhasználási díjként 3.000.000 forint és ezen összeg után 2007. július 2-tól a kifizetésig járó törvényes kamatának a megfizetésére kérte az alperest kötelezni, mert előadása szerint az alperes által

kifizetett összegeket a konzultációk ellentételezéseként kapta. Ezen felül annak megállapítását is kérte, hogy mint szomszédos jogi jogosult névfeltüntetéshez való jogát az alperes megsértette azzal, hogy az 1995., 1996. és 1998-as években megjelent könyvkiadványokhoz mellékelt hanghordozókon elmulasztotta feltüntetni a nevét.

A II. rendű felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a szerzők, azaz a II. rendű felperes és S. B. személyhez fűződő jogát azzal, hogy a felhasználási szerződésben engedélyezett jogosultságainak határait túllépve a perbeli művet Szlovákiában, Romániában és Szerbiában is felhasználta. Kérte, hogy a megállapítandó jogsértéstől a jövőre nézve tiltsa el a bíróság az alperest, kötelezze a külföldi terjesztésére vonatkozó adatszolgáltatásra, valamint 400.000 forint megfizetésére irányuló igényt is előterjesztett a külföldi terjesztéssel elért gazdagodás visszatérítéseként.

Valamennyi kereseti kérelem tekintetében előadták a felperesek, hogy a könyvnek és a hanganyagnak a II. rendű felperes és S. B. a szerzői, akik szóban kötöttek kiadói szerződést az I. rendű felperessel. Ez utóbbi, mint kiadói joggal rendelkező felhasználó ruházta tovább ezt a jogot az alperesre. Bár a régi Szjt. alapján kötelező az írásbeliség, azonban a szóban megkötött szerződést is hatályossá nyilváníthatja a bíróság, melyre nézve kérelmet terjesztettek elő. Előadásuk szerint 2002. júliusa óta folyamatos levelezésben állnak az alperessel, ezért követelésük nem évült el.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását kérte. Elsődleges hivatkozása szerint a felek sem az együttműködési megállapodásban, sem pedig az azt módosító jegyzőkönyvben a díjról nem rendelkeztek, így lényeges kérdésben nem állapodtak meg, ezért a felhasználási szerződések létre sem jöttek. Érvelt a szerződés semmisségével is, arra hivatkozva, hogy az I. rendű felperes nem volt jogosult szerződést kötni. A díjigény elévülésével is védekezett, vitatta továbbá, hogy szóbeli megállapodás jött volna létre a konzultációkra, állítva, hogy a kifizetett 2.000.000 és 3.000.000 forint az I. rendű felperes által érvényesíteni kívánt díjra vonatkozik. Tagadta a külföldi felhasználás tényét.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét részben megalapozottnak találta.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (új Szjt.) 107. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó az 1969. évi III. törvényt (régí Szjt.) 4. §-ának (1) bekezdésére, 5. §-ának (1) bekezdésére, 7. §-ára, 8-12. §-ára, 13. §-ára, 26. §-ának (1) bekezdésére, 27. §-ára, 28. §-ának (2) bekezdésére, 31. §-ának (1) bekezdésére utalással a rendelkezésre álló adatok alapján megállapíthatónak találta, hogy az 50/B-50/E. §-okban rögzített szomszédos jogi jogosultságok a perbeli szerzői mű vonatkozásában az I. rendű felperest illetik meg. A felmutatott és lejátszott hangfelvételek, valamint a bemutatott könyvek alapján megállapíthatónak látta, hogy az I. rendű felperes neve az alperes általi kiadáson nem szerepel, ezzel az alperes megsértette az I. rendű felperes régi Szjt. 50/E. §-ában rögzített

névfeltüntetési jogát, így az 52. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította a jogsértést.

Az I rendű felperes elsődleges keresete szerinti díjigény kérdésében a régi Szjt. 31. §-ának (1) bekezdése, 28. §-ának (2) bekezdése, 10. §-a és 12. §-ának (1) bekezdése alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a II. rendű felperes és S.B., mint szerzők, valamint az I. rendű felperes között esetlegesen létrejött szóbeli szerződés az Szjt. 27. §-a, valamint a 3. §-a alapján alkalmazandó Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján semmis. Mivel azonban S. B. szerzőtárs nem állt perben, ezért a Ptk. 237. §-ában írt jogkövetkezmények levonására nem látott lehetőséget. A semmisség következményeként azonban megállapította, hogy az I. rendű felperes a perbeli művek felhasználása és megváltoztatása körében nem volt jogosultja annak a jognak, amelyet az alperesre átruházott, ezért a kereset alapjául szolgáló szerződések a régi Szjt. 50/B. §-ába ütköznek, így a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmisek. Álláspontja szerint az I. rendű felperes díjigénye semmis szerződésen alapul, de az érvénytelenség jogkövetkezményével kapcsolatos kereseti kérelmet a felek nem terjesztettek elő, ebből következően elutasította az I. rendű felperes elsődleges keresetét, és az elévülés kérdését ezért érdemben nem vizsgálta.

A II. rendű felperes által előterjesztett kereseti kérelmeket az elsőfokú bíróság elutasította, utalva az Szjt. 10. §-ára, 12. § (1) bekezdésére, és az 52. § (1) bekezdésére, hangsúlyozva, hogy a perben a II. rendű felperesnek kellett bizonyítania, hogy szerzői jogait az alperes az állított módon megsértette. Ezt azonban a felhozott bizonyítékokkal bizonyítani nem tudta.

A pertárgyértékét az első kereseti kérelem vonatkozásában 3.000.000 forintban, a megállapítási kérelmek vonatkozásában 350.000 forintban, míg a gazdagodás visszatérítése iránti kereseti kérelem vonatkozásában 400.000 forintban, mindösszesen 3.750.000 forintban állapította meg.

A felperések jelentős mértékű pervesztességére tekintettel a perköltségről a Pp. 81. §-ának (1) és 82. §-ának (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a felperéseket kötelezte teljes egészében a feljegyzett illeték, valamint a teljes alperesi perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperések terjesztettek elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását indítványozták. A felhasználási szerződés körében újfent hivatkoztak az irányadó bírói gyakorlatra, amely a Ptk. 217. §-ának (1) bekezdése és a régi Szjt. 27. §-ában kikötött kötelező írásbeliség ellenére a szóban kötött szerződéseket is érvényesnek tekinti a szerzők érdekeinek védelme érdekében. A perbeli esetben ráadásul az I. rendű felperes a mű szerzőtársainak, azaz a II. rendű felperesnek és a perben nem álló S.B.-nek a tulajdonában álló gazdasági társaság, amelynek ügyvezetője a II. rendű felperes. Ilyen tényállás mellett a régi Szjt. 27. §-ában foglalt rendelkezésre alapítani semmisséget a szabályozás céljának tökéletes figyelmen kívül hagyását

jelenti álláspontjuk szerint. A másodfokú tárgyaláson az I. rendű felperes hangsúlyozta, hogy a pernek tárgya volt a felperesek közti megállapodás is, mivel kérte annak megállapítását is, hogy az I. rendű felperes jogszerűen kötött felhasználási szerződést, amelynek hatályossá nyilvánítását kérte. Mindezek alapján arra jutott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete téves, életszerűtlen és a jogszabályi rendelkezéseket rugalmatlanul és társadalmi rendeltetésével ellentétesen alkalmazó döntés.

A II. rendű felperes előadta, hogy a per során bizonyították és azt az alperes sem vitatta, hogy mely külföldi oktatási központokban folyt és folyik a mai napig képzés. Ez a körülmény, állítása szerint a bizonyítási terhet megfordítja, amelyet az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe, ezért anyagi- és eljárási jogot sértett.

Sérelmezték a felperesek a fellebbezésükben a megállapított perköltség összegét is. Állításuk szerint a Pp. 24. §-ának (1) bekezdésébe ütköző módon állapította meg az elsőfokú bíróság a perköltséget akkor, amikor az elsődleges, konkrét összegre vonatkozó kereseti kérelem mellett a további megállapítási kérelmekre alkalmazta az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-ának (3) bekezdés a) pontja szerinti 350.000 forintos vélelmezett pertárgy értéket is. Tévedett az elsőfokú bíróság a gazdagodás visszatérítésére vonatkozó kereseti kérelem pertárgyértéke tekintetében is. Az ítéletben megjelölt 400.000 forintos pertárgyértéket a felperesek sem a keresetükben, sem a pontosított kereseti kérelmeik között nem jelölték meg, azt csak jogfenntartással terjesztették elő azzal, hogy később - az adatszolgáltatást követően - pontosításra kerül. Mindezek alapján kérték a pertárgy értékének 3.000.000 forintban történő megállapítását.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyben hagyását indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, nem érintve az ítéletnek a fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, az I. rendű felperes névfeltüntetéshez való jogának sérelmét megállapító rendelkezését.

A felperesek fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben helyesen tárta fel, érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla a II. rendű felperes vonatkozásában hozott rendelkezési tekintetében egyetértett, az I. rendű felperes keresete tekintetében azonban az eljárás megismétlésére látott okot az alábbiak szerint.

A II. rendű felperes, mint a perbeli mű egyik szerzőtársa önállóan is felléphetett a szerzői jog megsértése miatt, erre a jogsértőnek állított felhasználás idejére tekintettel alkalmazandó Szjt. 5. § (1) bekezdése és az 1999. szeptember 1. napja előtt esetlegesen létrejött felhasználási szerződésre figyelemmel irányadó régi Szjt. 5. § (1) bekezdése is lehetőséget adott. Ezért megfelelően vizsgálta érdemben az

elsőfokú bíróság a felhasználás tényét és helyesen állapította meg, hogy nem nyert bizonyítást a perben a II. rendű felperes azon állítása, hogy az alperes a perbeli művet Szlovákiában, Romániában és Szerbiában is felhasználta. Ezért helytállóan utasította el a II. rendű felperes kereseti kérelmét, amely annak megállapítására, illetve a kért megállapításból eredő jogkövetkezmények alkalmazására irányult, hogy az alperes megsértette a szerzők - a II. rendű felperesnek és S. B.-nek - vagyoni jogát.

Helytállóan értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, ezek között a felperesek által 20. sorszám alatt csatolt iratokat, és helyesen jutott arra ezek kapcsán, hogy azok mindössze azt az alperes által sem vitatott tényt bizonyítják, hogy a G. Főiskolának voltak és vannak külföldi hallgatói és külföldi oktatási központjai is. Egyetért azonban a másodfokú bíróság azzal, hogy ez önmagában nem bizonyítja, hogy a perbeli tankönyv és kazetta külföldön is felhasználásra került volna. Helyesen utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes állítását F. I. tanúvallomása sem támasztotta alá. A per tárgyát képező könyv kiadását az alperes megbízásából végző személy 16. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt tanúvallomása azt tartalmazza, hogy a könyvet és a hangkazettát a főiskola hallgatói kapták meg a beiratkozáskor, akkor is, ha külföldiek voltak. Arról azonban a tanúnak nem volt tudomása, hogy a kiadványt külföldre is szállították volna. Nem volt helytálló a fellebbezésnek ennek kapcsán felhozott, a bizonyítási teherre vonatkozó érvelése. A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. A felperesek által a fellebbezésükben hivatkozott körülmény - azaz hogy nem vitásan külföldi oktatási központokban is folyt és folyik képzés - nem alkalmas arra, hogy a bizonyítási terhet megfordítsa, mivel ennek bizonyításával még csak nem is valószínűsített a felperesek állítása, nevezetesen hogy ezen külföldi oktatási központokban is a perbeli tankönyv és hangkazetta segítségével oktatják angol nyelvre a diákokat. Mivel tehát a II. rendű felperes bizonyítási kötelezettségének a perben eleget tenni nem tudott, ezért alappal utasította el az elsőfokú bíróság az általa előterjesztett kereseti kérelmeket. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a II. rendű felperes keresetét elutasító rendelkezéseit helyben hagyta.

Az I. rendű felperes vonatkozásában azonban az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértéssel hozott döntést, ezért a másodfokú bíróság ebben a részben az ítéletet hatályon kívül helyezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes nem érvényesíthette jogdíj-igényét alappal a perben, mert őt a felhasználási jogosultság - a szerzők és az I. rendű felperes közötti szóbeli szerződés semmisségére tekintettel - nem illette meg. Rögzítette ugyanakkor, hogy a megállapított semmisség ellenére azért nem járt el a Ptk. 237. §-a szerint, mert egyrészt az I. rendű felperes és a szerzők közötti szerződés nem volt tárgya a felperesek keresetének, másrészt S.B. szerzőtárs nem állt perben.

Bár helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a régi Szjt. 27. §-a - a jelenleg hatályos Szjt. 45. § (1) bekezdésével egyezően - alapján írásbeli forma volt kötelező mind az I. rendű felperes részére a szerzők által adott felhasználási engedélyhez, mind az I. rendű felperes által az alperessel kötött megállapodásokhoz és az Szjt. 3. § alapján alkalmazandó Ptk. 217. § (1) bekezdés értelmében az alakítás megsértésével kötött szerződés semmis, tévedett azonban abban, hogy a szerzők és az I. rendű felperes közötti szerződés nem volt tárgya a pernek. Ahogy arra a felperesek fellebbezésükben helyesen hivatkoztak, az elsőfokú eljárásban 2010. augusztus 2-i kelttel előterjesztett, az iratok közé 20. sorszám alatt csatolt előkészítő iratuk 2.1 pontjában a Ptk. 237. § (2) bekezdésére alapítva kérelmet terjesztettek elő a szerződés határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítása iránt, és kérték annak megállapítását, hogy az I. rendű felperes mint a perbeli mű szerzői vagyoni jogainak képviselője jogszerűen kötötte meg az alperessel az „Együttműködési megállapodás” és a „Jegyzőkönyv” elnevezésű megállapodásokat.

Az ilyen tartalmú kereset címzettje azonban szükségképpen a szerződést kötő valamennyi fél, akiknek jogai és törvényes érdekei is azt kívánják, hogy az őket érintő kereset folytán a per alperesei legyenek. Különösen igaz ez a jelen esetre, amikor a felperesek a köztük létrejött szóbeli felhasználási szerződésre hivatkoznak, és az I. rendű felperes képviseletében a II. rendű felperes kötötte az ügyletet az alperessel, aki pedig nem vitatta a felhasználás tényét, sőt a követelt felhasználási díj megfizetését is állította. A szerzők és az I. rendű felperes, mint felhasználó közötti szerződés tekintetében a mű szerzői és a felhasználó a Pp. 51. § a) pontja szerinti egységes, ún. kényszerű pertársaságot képeznek, ezért a szerződés hatályának kérdését akár csak a marasztalási igény jogalapjaként felvető kereset elbírálatóságához valamennyi szerződést kötő fél perbenállása kötelező (BH1999.158., BH1998.535., Pfv.III.22.662/1998/4.). Az elsőfokú bíróságnak ezért fel kellett volna hívnia a felpereseket Sobieski Bernadett szerzőtárs perbeállítására a Pp. 157. § a) pontjára alapított - a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontjára visszautaló - permegszüntetés terhe mellett, önkéntes perbelépés hiányában a keresetnek S.B.-re, mint II. rendű alperesre történő kiterjesztése útján, tűrésre kötelezését kérve. Ennek elmulasztásával az elsőfokú bíróság olyan lényeges, az ügy érdemi elbírálására is kiható eljárási szabályt sértett, amely az elsőfokú eljárás megismétlésére ad alapot ebben a körben. Mivel az általa semmisnek ítélt szerződés hatályossá nyilvánítása kérdésében az elsőfokú bíróság nem foglalt állást, ezért a Pp. 213. § (1) bekezdésébe is ütközött egyúttal.

Részben alapos volt a fellebbezés az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség és az ennek alapjául szolgáló pertárgyérték tekintetében is. Helytállóan hivatkoztak a felperesek fellebbezésükben arra, hogy a marasztalásra irányuló kereseti kérelem mellett előterjesztett megállapításra irányuló további kereseti kérelmek esetében a Pp. 24. § (1) bekezdésének helyes értelmezésével ütköző módon, a kialakult gyakorlattal ellentétesen, indokolatlanul alkalmazta az elsőfokú bíróság 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés a) pontja szerinti 350.000 forintos vélelmezett pertárgyértéket, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte.

Alaptalanul hivatkozott azonban a fellebbezés arra, hogy a 400.000 forintban megjelölt összegű, gazdagodás megtérítésére vonatkozó igényt tévesen vette az elsőfokú bíróság a pertárgyérték megállapításánál figyelembe. A 2009. szeptember 3-án tartott tárgyaláson 10. sorszám alatt felvett jegyzőkönyv 3. oldalának első bekezdésében a felperesi képviselő az eljáró bíró kérdésére 400.000 forintban jelölte meg - jogfenntartással - a gazdagodás összegét azzal, hogy azt a bizonyítási eljárás eredményeként kívánja pontosítani. A II. rendű felperes gazdagodás visszatérítésére vonatkozó igénye tehát a Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltak szerint előterjesztésre került, ezért alappal számította fel az elsőfokú bíróság a pertárgy-érték körében a megjelölt 400.000 forintot.

Nem adta indokát azonban az elsőfokú bíróság ítéletében annak, hogy milyen okból marasztalta a felpereseket a perköltség egyetemleges megfizetésére. Az I. és a II. rendű felperesek egymástól jól elkülöníthető kereseti kérelmei alapján pontosan meghatározható volt a perköltség alapjául szolgáló pertárgyérték mindkét felperes vonatkozásában, melyet a másodfokú bíróság az ismertetett indokok alapján - az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében megváltoztatva - az I. rendű felperes tekintetében 3.000.000 forintban, míg a II. rendű felperes vonatkozásában 400.000 forintban állapított meg. Ebből eredően a II. rendű felperes által az alperesnek fizetendő első- és másodfokú együttes perköltséget 37.500 forintban határozta meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint, míg az államnak megfizetendő kereseti és fellebbezési illeték összegét 24.000-24.000 forintban.

A fentiek értelmében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve a fellebbezett rendelkezései közül a II. rendű felperes keresetét elutasító ítéletrészt a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta, a perköltség és illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezést az ismertetett módon, részben megváltoztatta, míg az ítéletnek az I. rendű felperes keresetét érintő rendelkezéseit - az ehhez kapcsolódó perköltségre és az illetékre is kiterjedően - a Pp. 252. § (2) bekezdése értelmében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az elsőfokú bíróságnak az új eljárásban fel kell hívnia az I. rendű felperest S. B. szerzőtárs perbeállítására, ennek megtörténte után, az esetleges további bizonyítás lefolytatása után lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy az anyagi és eljárási jogszabályoknak mindenben megfelelő, megalapozott ítéletet hozzon.

A hatályon kívül helyezésre tekintettel a másodfokú bíróság az I. rendű felperes és az alperes perköltségének valamint a le nem rótt illetéknek az összegét a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján - a fentebb ismertetett módon megállapított pertárgy-érték alapulvételével, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése valamint a 4/A. § (1) bekezdése szerint - csupán megállapította, annak

viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell az eljárást befejező határozatában rendelkeznie.

, 2011. január 13.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: